

Motion

1977/78:156

av Johan Olsson m. fl.

med anledning av propositionen 1977/78:40 om åtgärder för att främja de mindre och medelstora företagens utveckling

I regeringens proposition 1977/78:40 föreslås att företagsföreningarna ombildas till utvecklingsfonder i respektive län. Utvecklingsfonderna skall få avsevärt ökade resurser, de skall ha stor självständighet och få större beslutsbefogenhet än vad de nuvarande företagsföreningarna har. Som ett led i denna förstärkning föreslås att de medel som statens hantverks- och industrilånefond nu har i form av fordringar hos företagsföreningarna fördelas på de blivande utvecklingsfonderna. Även medel som statens utvecklingsfond disponerar regionaliseras till utvecklingsfonderna.

Enligt vår mening markeras härigenom på ett avgörande sätt den stora betydelse och det ökade ansvar som de nya utvecklingsfonderna får för näringslivet i respektive län, och vi uttalar vår tillfredsställelse med dessa förslag. Vi förutsätter att fonderna därutöver kommer att tillföras medel så att de har möjlighet att infria förväntningarna på att genomföra det mångskiftande arbete som genom propositionen läggs på dem.

I propositionen anförts (s. 162) att "Medlen bör fördelas på de 24 stiftelserna i förhållande till företagsföreningarnas nuvarande upplåning ur fonden". Enligt vår mening synes denna formulering innebära en del problem, och vi anser att en nyansering bör ske i utskottets behandling.

Utlåningsverksamheten i ett läns företagsförening kan bero på många olika faktorer. Omfattningen kan vara en direkt avspeglning av näringslivets utbredning och omslutning liksom antalet anställda i berörda sektorer i länet. I sådant fall kan den ifrågasatta formuleringen vara realistisk. Men låneverksamhetens omfattning kan också vara beroende på de olika föreningarnas resursutbyggnad, de senaste årens organisatoriska utveckling osv. Utlåningen kan även återspegla aktiviteten i näringslivet, lönsamheten i olika områden, storstadskoncentration osv. Man kan då ifrågasätta om den kommande utlåningsmöjligheten skall dimensioneras efter de senaste årens utlåning. Enligt vår mening måste vid fördelningen av lånemedlen, såväl de tidigare som de tillkommande, en prövning företas för varje län, där man tar hänsyn till olika föreliggande faktorer. I län som av olika anledningar haft en låg utlåning måste man bedöma, om de inte måste ha en relativt högre resurs för framtiden för att ha möjlighet att komma till en bättre regionalpolitisk jämvikt. Län som har en låg industrialiseringsgrad och låg förvärvsintensitet och som därför har behov av att snabbt öka och utveckla sitt näringsliv måste likaså ha relativt större tilldelning av utlåningsmedel.

Om man ser till Gävleborgs län, hade hantverks- och industrilånefonden

där 12,8 miljoner i utestående lån den 31 maj i år. Siffran är näst Gotlands län lägst i landet. Beloppet motsvarar ca 2,2 % av det av fonden totalt utlånade beloppet i landet, under det att länets andel av befolkningen är ca 3,5 %. Anledningen till den låga utlåningsgraden är ej utredd men beror på flera orsaker. En väsentlig faktor är företagareföreningens tidigare begränsade verksamhet, som avspeglas i antalet anställda: 6 personer för tre år sedan mot nu närmare 20 anställda.

Denna ringa personal hade dessutom att medverka i lokaliseringsutredningar av olika slag. Följden blev en verksamhet som begränsades till sanering och kortfristiga åtgärder mer än en bred marknadsföring och allsidig uppföljning av näringslivet.

Behovet av utveckling av näringslivet i länet är självfallet större än vad nämnda andel av låneverksamheten anger. Länet har låg industrialiseringsgrad, låg förvärvsfrekvens, alltför stor andel legoföretag och stor industriglighet. Detta återspeglas i höga arbetslöhetssiffror och stor andel förtidspensionerade.

Den angivna personalstyrkan visar den kraftiga utveckling som företagareföreningen just nu är inne i, möjliggjord av bl. a. starkt ökat stöd från landstinget. Det innebär en anpassning till länets verkliga behov och situation. Men det kräver också ökade ekonomiska resurser från staten till den nya utvecklingsfonden i länet.

Med hänvisning till det anförda hemställs

att riksdagen uttalar att den föreslagna organisationskommittén som bl. a. får i uppgift att ange riktlinjer för fördelningen av lånemedel till respektive län beaktar vad i motionen framförts.

Stockholm den 24 november 1977

JOHAN A. OLSSON (c)

GUNNEL JONÅNG (c)

BIRGER OLSSON (c)